

Česká pediatrická společnost ČLS JEP (org. č. 35) **Czech Pediatric Society CzMA**

Myšlenka založit samostatnou lékařskou společnost vznikla před VI. sjezdem československých přírodovědců, lékařů a inženýrů, který se konal v Praze v květnu 1928. Na základě stanov, které vypracoval přípravný výbor pod vedením profesora Pešiny, povolila zemská správa politická ustanovení spolku s názvem Československá pediatrická společnost. Ustavující schůze společnosti se konala v prosinci 1928. Další pracovní schůze se pořádaly pravidelně vždy každý třetí pátek v měsíci. Tyto pracovní schůze řešily aktuální vědecké i organizační problémy a konaly se po celou dobu první republiky i v průběhu 2. světové války.

Ve funkci předsedy se postupně vystřídali: prof. Pešina, prof. Brdlík, dr. Vít, dr. Březík, prof. Procházka, doc. Hečko, prof. Teischl, prof. Kubát, prof. Ringel, prof. Houštek, doc. Janda a prof. Šolc.

Poválečná doba je obdobím velkého rozmachu pediatrie. Zatímco před 2. světovou válkou byla pediatrie popelkou – v Praze působilo přibližně 10 pediatriů, na venkově téměř žádný – jsou po roce 1945 budována novorozenecká oddělení pod vedením pediatriů, zřizována dětská ambulatoria a dětská oddělení nemocnic, poradny pro matky a děti a mnoho dalších zařízení (kojenecké ústavy, jesle atd.). Pediatrická společnost se účastní výchovy lékařů i středního zdravotnického personálu. Počet členů vzrostl v roce 1948 na 250, dnes je to desetinásobek.

V posledních desetiletích dochází k subspecializaci v rámci pediatrie, a proto jsou zakládány pracovní skupiny těchto podoborů, např. nefrologická, gastroenterologická, revmatologická atd. V současnosti působí v rámci pediatrické společnosti 13 pracovních skupin. Pracovní skupiny představují důležitou složku ČPS a jejich úkolem je zlepšovat úroveň diagnostických a terapeutických postupů včetně tvorby tzv. standardů (guidelines). Na schůzce pracovních skupin jsou běžně zváni i zahraniční účastníci a abstrakta z těchto jednání jsou publikována i v Česko-Slovenské pediatrii.

Z iniciativy České pediatrické společnosti vznikl tzv. Zdravotní a očkovací průkaz, který dostávají všechny děti narozené v ČR. Tento průkaz obsahuje mimo záznamy o očkování a preventivních prohlídkách také základní antropometrické údaje a rady pro rodiče.

Po roce 1990 se od pediatrické společnosti oddělila Odborná společnost praktických dětských lékařů, Společnost sociálního lékařství a Společnost neonatologická. Toto rozdělení bylo svého času potřebné, aby jednotlivé subspecializace mohly lépe hájit své zájmy. V posledních letech se snažíme navazovat kontakty s těmito společnostmi a vytvořit jakousi „zastřešující“ organizaci, která by měla přispět ke koordinovanému postupu v oblasti péče o mladou generaci. Je třeba si uvědomit, že děti nemají ve společnosti žádný vliv a že jejich rodiče jsou mladí, a nemohou proto vytvářet žádnou vlivnou „lobby“. Úkolem pediatriů a jejich pediatrické společnosti je tedy být „průvodcem fyzického, duševního i sociálního vývoje a potřeb jedince od početí až do dospělosti“, hájit zájmy všech dětí, být jejich advokátem.

Významné aktivity

V listopadu 1946 se konal v Praze první celostátní sjezd pediatrické společnosti. Sjezdy jsou od té doby pořádány pravidelně, zpočátku každý rok, později každý druhý rok, střídavě v Praze, Brně a Bratislavě. Po roce 1990 se sjezdy konají i v jiných městech – v r. 1996 v Plzni, v r. 2000 v Hradci Králové. Sjezdů se pravidelně účastní i zahraniční hosté, obvykle významní odborníci. V době, kdy pro většinu členů společnosti nebylo možné vyjet do západních zemí, byly sjezdy se zahraniční účastí jednou z mála příležitostí, jak navázat a udržet kontakt se světovou pediatrií.

Koncem 60. let se začaly konat v západních zemích pracovní konference pediatrických subspecializací. Tyto akce představovaly špičku současných vědomostí v oboru. Jen jednou se podařilo zorganizovat takovou evropskou konferenci také u nás, byla to konference dětské nefrologie ve Vysokých Tatrách. Evropské konference měla nahradit tzv. Odborná sympozia socialistických zemí, která se pořádala 2krát, v Bratislavě a v Praze. Důležitým partnerem České pediatrické společnosti byla v té době pediatrická společnost bývalé Německé demokratické republiky. Již v 70. letech se začala pořádat ČSSR-NDR pediatrická sympozia. První bylo v NDR v Greizu. Tyto akce se později konaly i u nás. Po vzniku České republiky tyto schůzky pokračovaly z německé iniciativy jako trilaterální (Německo, Česká republika, Slo-

vensko). První takové zasedání zorganizoval prof. Šolc na Špičáku na Šumavě, další bylo v Německu a připravuje se symposium na Slovensku.

Časopis

Od roku 1946 vydává Československá pediatriká společnost vlastní časopis, nejdříve s názvem *Pediatriké listy*, později *Československá pediatrie*. *Pediatriké listy* vycházely 6krát ročně, *Česko-slovenská pediatrie* vychází 12krát ročně.

Zahraniční spolupráce

V 80. letech se stal prof. Houšťek spoluzakladatelem a členem výboru UNEPSA (Union of the National European Paediatric Societies). Česká pediatriká společnost je členem této organizace dodnes. Připravuje se vydání UNEPSA Newsletters, která mají mít svou redakci v Praze. Společnost měla své zastoupení i v organizaci PEE (Association of the Paediatric Education in Europe), jejíž jeden kongres se konal u nás. Naši sociální pediatri v čele s prof. Dunovským se podíleli i na organizaci kongresu Child Neglect and Abuse, který se také konal v Praze.

Předseda: Prof. MUDr. Jiří Šolc, CSc.

Dětská klinika FN, Plzeň

Vědecký sekretář: Doc. MUDr. Jozef Hoza, CSc.

Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN, Praha

Podklady zpracoval prof. MUDr. Jiří Šolc, CSc.

Neaktualizováno.